

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВІ ІННОВАЦІЇ»
	<p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> Рік навчання: <u>2, семестр 3</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	Алескерова Юлія Володимирівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	aleskerovaaleskerova@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансові інновації» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 24 год.; практичні заняття – 18 год., самостійна робота – 108 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Управління банківською діяльністю», «Фондовий ринок», «Фінансовий менеджмент».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при виконанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Фінансові інновації» спрямована на забезпечення здатностей виявляти та усвідомлювати економічні зв'язки і процеси, що супроводжують інноваційний розвиток основних сегментів фінансової системи, вироблення практичних навичок щодо використання новітніх фінтех-технологій, які покращують і оптимізують фінансові послуги. Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення новітніх послуг, що надаються через мобільний телефон, фінансових послуг у соціальних мережах, альтернативних способів платежу, маркетплейсів, пошуку нових бізнес-моделей фінансового ринку, використання штучного інтелекту, з'ясування сутності цифрової ідентифікації та біометрії, які є відкриті API (інтерфейси програмування додатків), що спрощують розробникам створення нових продуктів і послуг фінтех-компаніям

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі інноваційної діяльності у фінансовому секторі, визначення стратегії і тактики запровадження новітніх фінансових технологій.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни орієнтована на:

– оволодіння теоретичними основами, методологією і практичними навичками у сфері запровадження та використання інноваційних фінансових продуктів та технологій;

– набуття здатності здійснювати пошук, аналізувати та критично осмислювати різні методичні підходи, генерувати і продукувати власні науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї щодо ефективної реалізації та подальшого розвитку фінансових інновацій для підвищення конкурентоспроможності національної фінансової системи.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність :

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

фахові компетентності спеціальності:

СК 8.Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Поточний стан і бачення майбутнього фінансового сектору України	2		10
2	Тема 2. Економічний зміст фінансових інновацій та їх особливості у фінансовому секторі	2	2	10
3	Тема 3. Огляд глобального та локального фінтех-ринків. Стратегія розвитку фінтеху в Україн.	4	2	14
4	Тема 4. Ринок фінансових інновацій та його структура	2	2	10
5	Тема 5. Сучасні фінансові інновації у світовій практиці	2	2	10
6	Тема 6. Фінансові інновації забезпечення розвитку фінансового ринку	2	2	10
7	Тема 7. Інновації в банківському секторі	4	2	14
8	Тема 8. Використання фінансових інновацій у небанківських фінансових установах	2	2	10
9	Тема 9. Фінансові інновації на біржовому ринку	2	2	10
10	Тема 10. Стратегії управління фінансовими інноваціями у фінансовому секторі	2	2	10
Разом		24	18	108

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи. Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачем за час навчання, їх поглиблення, а також набуття та вдосконалення практичних навичок і вмінь відповідно до обраної спеціальності. Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця, який забезпечує викладання даної навчальної дисципліни у ЗВО.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розроблення навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Контроль результатів самостійної роботи здобувача вищої освіти може здійснюватися під час аудиторних занять або поза ними у письмовій, усній або змішаній формі з поданням результату самостійної роботи здобувача або у формі тестування.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	28	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	30	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		108		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Акімова Л., Клименко В., Докієнко Л. Фінансовий ринок : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 358 с.
2. Білик О.І., Савчин О.І. Страховий менеджмент : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 304 с.
3. Ватченко О.Б., Ватченко Б.С., Черевко О.Л. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник. Дніпро : Акцент ПП, 2017. 404 с.
4. Гуторов О.І., Ярута М.Ю, Сисоева С.І. Економіка та організація інноваційної діяльності : навчальний посібник. Харків : Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 227 с.
5. Еш С. Ринок фінансових послуг : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
6. Котковський В.С. Банківські інновації : навчальний посібник. Кривий Ріг : КЕІ ДВНЗ «КНЕУ», 2014. 300 с.
7. Мельник Т.А., Сибірцев В.В. Страхування : навчальний посібник. Кропивницький : ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.
8. Олійник А.В., Шацька В.М. Інформаційні системи і технології у фінансових установах : навчальний посібник. Львів : Новий світ-2000, 2020. 436 с.
9. Сосновська О.О. Страхування : навчальний посібник. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
10. Ушакова О.А. Банківські операції : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2021.

226 с.

11. Фінансовий менеджмент : підручник / За ред. М.І. Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.

12. Шиян Н.І. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник. Харків : Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 223 с.

13. Юринець З.В., Гнилянська Л.Й., Юринець Р.В. Управління інноваційним розвитком : навч. посібн. Львів : СПОЛОМ, 2021. 132 с.

Додаткова література

1. Алескерова Ю.В., Вільчинська Н.Л., Овчаров М.Я. Фінансово-інноваційні банківські технології для аграрних підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 16. С 168–175.

2. Ахрамович В.М. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Кібербезпека банківських та комерційних структур». Київ : ДУТ, 2019. 163 с.

3. Безпалій Р.В. Фінтех-інновації : передумови становлення та сучасні тенденції. *Інвестиції : практика та досвід*. 2021. № 2. С. 44–49.

4. Белінська Г.В. Ринок фінансових інновацій : сутність, особливості та передумови створення. *Наукові праці НДФІ*. 2016. № 1 (74). С. 137–149.

5. Блінов А.В. Теорія та практика емісії е-валют центральними банками різних країн світу. *Економічні науки*. 2019. № 20. С. 86–89.

6. Волосович С.В. Домінанти технологічних інновацій у фінансовій сфері. *Економічний вісник університету. Переяслав-Хмельницький державний університет ім. Г. Сковороди*. 2017. Вип. 33/1. С. 15–22.

7. Волохата В.Є. Сучасний стан і перспективи розвитку банківських інновацій у контексті підвищення якості обслуговування клієнтів. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 204–209.

8. Гарбар Ж.В., Гарбар В.А. Венчурний капітал у контексті фінансування інноваційної діяльності. *Агросвіт*. 2019. № 19. С. 3–11.

9. Гарбар Ж.В., Гарбар В.А. Краудфандинг як інноваційний фінансовий інструмент для розвитку бізнес-ідей та соціальних проєктів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. № 9 (244). С. 87–96.

10. Грищук Н.В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2018. Вип. 290. С. 57–64.

11. Грищук Н.В., Герасимчук В.Г. Інновації банківських послуг як критерій оцінки конкурентоспроможності на фінансовому ринку. *Colloquium-journal*. 2020. № 14 (66). Р. 14–22.

12. Губа О.І., Губа М.О. Вплив інновацій на світовий розвиток банківської справи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2019. Вип. 36. С. 130–136.

13. Денисенко М.П., Коргун О.П. Інновації на страховому ринку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 21. С. 79–82.

14. Дзюблюк О.В. Інноваційні вектори розвитку банківської системи.

Світ фінансів. 2019. № 3. С. 8–25.

15. Дорофеев Д. Організація розроблення фінансових інновацій у небанківських фінансових установах. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2019. № 1. С. 13–35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nv_2019_1_3.

16. Дорофеев Д.А. Сутність і класифікація фінансових інновацій у фінансовому секторі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 22. Ч. 1. С. 91–97.

17. Кльоба Л.Г., Добош Н.М., Сорока О.П. Впровадження фінансових технологій – стратегічний напрям розвитку банків. *Ефективна економіка*. 2020. № 12.

18. Ключко Л.А. Інновації у сфері банківського бізнесу. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. Вип. 2. С. 109–128.

19. Коваленко В. Розвиток FinTech : загрози та перспективи для банків України. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Вип. 4 (09). С. 127–132.

20. Леонов С.В., Рубанов П.М., Богданова К.А. Інноваційні фінансові технології та їх вплив на економічну безпеку держави. *Управління інноваційною складовою економічної безпеки*: монографія / за ред. О.В. Прокопенко, В.Ю. Школи, В.О. Щербаченко. Суми : ТОВ «Триторія», 2017. Т. III. С. 56–70.

21. Мальцева Ю.М. Інноваційні стратегії банків : сутність та класифікація. Київ : ЕКСО, 2018, 160 с.

22. Мельник О.І., Вrabіє Н.В., Коваленко А.Р., Джосан В.П. Вплив фінансових інновацій на розвиток економіки. *Modern Economics*. 2020. № 19. С. 120–125.

23. Пантелеєва Н. Фінансові інновації в умовах цифровізації економіки : тенденції, виклики, та загрози. *Вісник Класичного приватного університету*. 2017. Вип. 3 (03). С. 68–73.

24. Пасічник І.В., В'язовий С.М. Розвиток FinTech-індустрії в Україні та її ризики для банківської діяльності. *Східна Європа : економіка, бізнес та управління*. 2019. № 4. С. 480–484.

25. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

26. Рубанов П.М. Трансформаційні процеси в національній економіці під впливом FinTech інновацій : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2020. 452 с.

27. Скок П.О. Стратегії управління фінансовими інноваціями в банках та небанківських кредитних організаціях. *Агросвіт*. 2016. № 21. С. 26–30. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/21_2016/6.pdf.

28. Стойко О.Я. Перспективи розвитку фінтех- і банківського бізнесу в Україні. *Проблеми економіки*. 2020. № 2. С. 356–364.

29. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy>.

30. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025>.

31. Тохтамиш Т.О., Ягольницький О.А. Аналіз сегментів FinTech-компаній у світі. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 43. С. 29–34.

32. Тоцька О.Л. Фінансові інновації у світі: огляд інноваційних продуктівпереможців BAI Global Innovation Awards 2020. *Фінансова система країни: тенденції та перспективи розвитку*: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. інт.-конф., 22 жовт. 2021 р. Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2021. С. 152–156.

33. Худолій Ю.С., Халєвіна М.О. Фінтехнології в банківському бізнесі: реалії та перспективи. *Проблеми економіки*. 2021. № 1. С. 134–142.

34. Чайковський Я.І., Ковальчук Я.Ю. Сучасні фінтех напрямки в банківському секторі. *Світ фінансів*. 2020. № 2. С. 36–48.

35. Шевчук Ю.В. Оцінка використання фінансових інновацій на фінансовому ринку України. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 39–44.

36. Шкодїна І.В., Дерід І.О., Зеленько О.О. Цифрова трансформація глобального банківництва: проблеми і перспективи. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. № 3. С. 45–51.

37. Яценко М., Бондаренко А. Актуальні питання розвитку фінансових послуг із застосуванням сучасних фінансових технологій. *Держави та регіони*. 2019. № 2 (107). С. 25–30.

38. Arsawan I.W.E., Koval V., Suhartanto D., Harbar Zh., Maslennikov Y. Employee-driven innovation capability: the role of knowledge, creativity, and time sufficiency. *Intellectual economics*. 2022. № 16 (2). P. 138–165.

39. Harbar Zh., Harbar V. Fintech as a modern form of financing. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*. 2021. Vol. 9. № 1. P. 44–47.

40. Hryshchuk N. Financial initiatives in ensuring the investment activity of agricultural producers in the conditions of globalization challenges. *Three Seas Economic Journal*. 2022. Vol. 3, № 1. P. 59–67.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека економіста. URL: [http:// www.library.if.ua](http://www.library.if.ua)
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: me.gov.ua
5. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: ukrstat.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfint.gov.ua>
9. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>.
10. Фінансовий ринок. URL: [http:// www.finmarket.info](http://www.finmarket.info)

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
Всього за атестацію 1	30
Атестація 2	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
Всього за атестацію 2	30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
Підсумкове тестування	
Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни